

LEGEA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI SUPERIOR

- proiect promovat din spațiul Societății Civile -

Cuprins

- I. DISPOZIȚII GENERALE**
- II. ATRIBUȚIILE ȘI RESPONSABILITĂȚILE AUTORITĂȚII PUBLICE ÎN ORGANIZAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI SUPERIOR**
- III. STATUTUL UNIVERSITĂȚILOR**
- IV. STRUCTURA UNIVERSITĂȚILOR**
- V. ORGANIZAREA STUDIILOR UNIVERSITARE.**
- V. PERSONALUL DIDACTIC ȘI DE CERCETARE**
- VII. CONDUCEREA UNIVERSITĂȚILOR**
- VIII. FINANȚAREA ȘI PATRIMONIUL UNIVERSITĂȚILOR**
- IX. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII**

I. DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1. Domeniul de aplicare

(1) Legea reglementează *activitatea* de învățământ superior din România și statutul legal al *instituțiilor* de învățământ superior.

(2) Învățământul superior ca parte a procesului de educație aspiră să asigure depline posibilități de dezvoltare a persoanei, în concordanță cu strategiile de dezvoltare durabilă a societății.

(3) Învățământul superior asigură pregătirea la nivel superior, specializată pe domenii ale cunoașterii, creației și activității profesionale, acordând la finalizarea studiilor calificări academice reglementate și recunoscute în mod unitar la nivel național.

Art. 2. Instituții de învățământ superior

(1) Învățământul superior se poate organiza numai în instituții care au obținut autorizare provizorie de funcționare sau au fost înființate prin lege ca instituții de învățământ superior/universități.

(2) Învățământul superior este organizat în universități sau instituții echivalente denumite, academii, institute, școli, conservatoare și altele asemenea.

(3) Fondatorii instituțiilor de învățământ superior pot fi persoane juridice de drept public sau privat.

Art. 3. Sistemul național de învățământ superior

(1) Sistemul național de învățământ superior include toate instituțiile înființate prin lege ca instituții de învățământ superior. Instituțiile autorizate să funcționeze provizoriu, conform procedurilor legale în vigoare, sunt membre asociate ale sistemului, prin asociere cu o instituție din sistem care se angajează să elibereze sub responsabilitatea sa actele de studii.

(2) Instituțiile de învățământ superior de tip transnațional autorizate să funcționeze pe teritoriul României, conform legislației în vigoare, nu fac parte din sistemul național de învățământ superior.

(3) Sistemul național este activ în Spațiul European a Învățământului Superior și promovează cele mai bune practici în asigurarea calității, cooperarea interuniversitară, armonizarea programelor de studii și recunoașterea calificărilor.

(4) În învățământul superior părțile legal recunoscute sunt societatea reprezentată prin autoritatea publică, instituția de învățământ superior reprezentată de rector și studenții, reprezentați prin asociațiile proprii.

Art. 4. Autonomia universitară și libertățile academice

(1) Instituțiile de învățământ superior sunt instituții autonome față de fondatori și finanțatori. Ele sunt persoane juridice de drept public cu deplină capacitate de exercițiu. Relația cu fondatorii este stabilită prin legea de organizare, iar relația cu finanțatorii prin contract.

(2) Membrilor comunității academice li se recunoaște libertatea de preda, cerceta, crea și învăța, de a se exprima și de a-și asuma responsabilități potrivit propriilor convingeri și aspirații, sub rezerva de a nu aduce atingere libertății celorlalți membri ai comunității.

(3) Spațiul universitar este protejat de ingerințe ideologice și politice.

(4) Accesul și tratamentul persoanelor în învățământul superior este nediscriminatoriu, cu excepția discriminării pozitive legal reglementate.

(5) În activitatea de cercetare se recunoaște principiul: grantul urmează cercetătorul. Titularul grantului răspunde public, conform contractului cu autoritatea contractantă, de modul de gestionare a grantului.

Art. 5. Programele de studii

(4) Programele de studii trebuie să fie autorizate și acreditate, conform legii. Pentru autorizare și acreditare instituțiile trebuie să asigure garanții privind:

- formarea competențelor care susțin calificarea acordată
- asigurarea unui conținut al pregătirii adecvat calificării acordate
- avansarea nivelului de cunoaștere al studentului și a autonomiei sale în prestarea activităților teoretice și practice
- asigurarea relevanței domeniilor de calificare academică față de spectrul calificărilor profesionale
- prescrierea și dimensionarea corectă de detaliu a sarcinilor de învățare care să asigure avansarea studentului de la profilul tipic al calificării medii la nivel de bacalaureat la profilul pretins calificării la absolvire
- asigurarea resurselor materiale, financiare și de cunoaștere necesare învățării

Art. 6. Calificarea academică și actele de studii

(1) Calificarea academică este un ansamblu indivizibil format din documentul de studii (diploma), titulatura academică a calificării corespunzătoare ciclului absolvit, titlul profesional generic (dacă există) corespunzător domeniului de studii și drepturile legal conferite la nivel național.

(2) Calificările academice de bază sunt cele acordate:

- la absolvirea ciclului I: licențiat (*bachelor, laureat* în sistemul european)
- la absolvirea ciclului II: master (*master* în sistemul european)
- la absolvirea ciclului III: doctor (*Ph. D., doctor* în sistemul European)

Se pot acorda și alte calificări, dar ele vor fi poziționate față de aceste niveluri de referință.

(3) Calificările dobândite de absolvenții programelor de studii sunt atestate prin diplome, certificate și alte acte de studii eliberate de către universitățile acreditate.

(4) Conținutul și formatul actelor de studii sunt stabilite prin hotărâre a guvernului.

(5) Documentele de studii eliberate de instituțiile de învățământ superior pentru activități de formare și perfecționare la nivel postgradual (după absolvire) nu creează calificări noi, dar sunt recunoscute ca studii complementare împreună cu diploma care a servit ca probă a calificării inițiale.

(6) Actele de studii pot fi emise doar pentru programele acreditate și sunt recunoscute de către stat numai în cazul în care programele de studii au fost inițiate, derulate și finalizate, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Art.7. Costurile educației

(1) Autoritatea publică asigură de la bugetul de stat finanțarea instituțiilor publice, pe bază de programe și proiecte și a programelor de studii acreditate în aceste instituții, prin granturi nerambursabile (în limita planului aprobat anual) și rambursabile.

(2) Granturile se calculează pe baza alocației unitare per student, diferențiată pe domenii și cicluri de studiu

(3) Pentru costurile nesuținute de granturi se plătesc taxe.

(4) Grantul public nerambursabil se acordă o singură dată pentru fiecare ciclu de studii și numai pentru perioada normată de studii.

(5) Pentru susținerea costurilor personale în perioada de studii, statul acordă burse și credite.

(6) Universitățile sunt în drept să pretindă taxe de studii și taxe pentru prestații suplimentare solicitate de student. Taxa de studii acoperă toate prestațiile planificate, inclusiv eliberarea actelor de studii. Taxele de admitere nu sunt admisibile.

(7) Sunt finanțate distinct de la bugetul public:

- facilitățile menționate la articolul precedent
- alocația unitară pe student pentru învățământ, diferențiată pe cicluri și domenii de studiu
- alocația unitară pe student pentru cercetare, diferențiată pe cicluri (II și III) și domenii de studiu
- activitatea de cercetare și de creație de bază a personalului didactic
- activitatea de cercetare și de creație de performanță, în regim concurențial

(8) Instituțiile publice și private sunt eligibile pentru garanții de stat la împrumuturile lor.

(9) În instituțiile private calculul taxelor are la bază nivelul costului real, fără a-l putea depăși. În instituțiile publice, nivelul taxelor se stabilește prin contractul de finanțare cu Ministerul, la un nivel care nu poate depăși 50 % din nivelul alocației unitare pentru învățământ corespunzătoare ciclului și domeniului de studii. Taxele de studii la nivelul ciclului I nu pot depăși nivelul a trei salarii minime pe economie.

(10) Sunt scutiți de plata taxelor de studii studenții din ciclul III care desfășoară activitatea de cercetare în instituția de învățământ superior ca salariați.

Art. 8. Admiterea

(1) Accesul în învățământul superior este permis oricărei persoane care satisface condițiile de pregătire academică inițială și criteriile de admitere stabilite de fiecare instituție, fără discriminare. Selecția după criterii de performanță academică nu este tratabilă ca discriminare.

(2) Măsurile speciale, în sensul discriminării pozitive sunt permise și încurajate pentru a reface echilibrul de șanse și a facilita accesul la studii al persoanelor cu dizabilități, cu

copii în îngrijire, a căror limbă maternă este diferită de limba de predare, care nu au resurse materiale pentru a se susține la studii sau care se află în orice circumstanțe care le afectează șansa de acces și finalizare a studiilor.

II. ATRIBUȚIILE ȘI RESPONSABILITĂȚILE AUTORITĂȚII PUBLICE ÎN ORGANIZAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI SUPERIOR

Art. 9. Parlamentul României

(1) Parlamentul adoptă legi privind:

- sistemul național al învățămîntului superior
- înființarea, desființarea, transformarea, divizarea, comasarea și schimbarea denumirii universităților

(2) Bugetul de stat anual va prevedea distinct bugetul alocat învățămîntului superior.

(3) Organismele care fac evaluarea publică în vederea acreditării și cele care exercită auditul public al universităților sunt subordonate Parlamentului și coordonate metodic de Ministerul care are în atribuții domeniul educației.

Art. 10. Guvernul României

(1) Guvernul:

- decide liniile strategice de dezvoltare a învățămîntului superior
- decide repartizarea bugetului alocat anual învățămîntului superior pe fonduri
- gestionează *numerus clausus* la nivel național
- aprobă metodologiile de autorizare și certificare a programelor de studii și rezultatele aplicării acestor proceduri
- hotărăște asupra regimului actelor de studii
- aprobă metodologia de acreditare a instituțiilor de învățămînt superior și formulează propuneri de modificare de către Parlament a statutului lor legal în funcție de rezultatele aplicării acestei proceduri
- încheie acorduri internaționale care angajează politica statului și garanții de stat
- gestionează corelarea calificărilor academice cu nomenclatoarele de profesii reglementate cu un nivel minim de studii, profesii reglementate profesional din domeniul educației și administrației publice și profesii reglementate de asociațiile profesionale legal recunoscut
- hotărăște, pe cicluri, durata normală a studiilor, lista specializărilor și numărul de studenți finanțați anual de la bugetul de stat, pe baza propunerilor Ministerului
- stabilește organizarea programelor de studii în instituțiile de învățămînt superior care pregătesc specialiști în domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale
- aprobă metodologia de organizare a programelor de studii doctorale

(2) Guvernul delegă autoritatea privind recunoașterea calificărilor obținute în alte state, inclusiv prin aplicarea procedurilor din tratatele ratificate și acordurile internaționale, către Ministerul care are în atribuții domeniul educației. Această delegare privește și regimul calificărilor reglementate de CE în vederea recunoașterii automate.

(3) Guvernul stabilește un Minister responsabil pentru activitatea de educație și învățămînt, numit în continuare Minister.

Art. 11. Ministerul

(1) Ministerul responsabil pentru activitatea de educație și învățământ, numit în continuare Ministerul:

- elaborează documente de strategie a dezvoltării învățământului superior și implementează politica de dezvoltare a acestuia
- gestionează fondurile alocate învățământului superior și încheie contractele de finanțare cu instituțiile de învățământ superior
- gestionează aparatul administrativ și formarea personalului de specialitate al consiliilor, agențiilor și departamentelor specializate în domeniul învățământului superior cu rol în aplicarea procedurilor de autorizare, certificare și acreditare
- gestionează aparatul administrativ și formarea personalului de specialitate al consiliilor specializate în finanțarea activităților de învățământ superior și cercetare
- gestionează aparatul administrativ și formarea personalului de specialitate al Conferinței Naționale a Rectorilor, organism consultativ în domeniul dezvoltării strategice
- menține un sistem de date publice privind organizarea și starea învățământului superior
- normează metodologic organizarea studiilor pe cicluri de studiu
- reglementează în detaliu regimul de eliberare a actelor de studii
- organizează recunoașterea calificărilor obținute în alte state, inclusiv prin aplicarea procedurilor din tratatele ratificate și acordurile internaționale
- elaborează reglementări unitare la nivel de sistem pentru problemele care exced autonomia universitară și elaborează propuneri legislative, asigurându-și consultarea structurilor specializate
- gestionează activitatea de audit public și de evaluare a calității și performanței sistemului de învățământ superior
- normează unitar sistemul de notare și sistemul de alocare a creditelor de studii
- are inițiativă privind înființarea, reorganizarea sau desființarea universităților din domeniul public, în colaborare cu Ministerele interesate
- dispune sancționarea rectorului și a instituției de învățământ superior în cazul încălcării legislației sau a Cartei proprii, în caz de inacțiune sau acțiune insuficientă a Senatului.
- coordonează instituțiile care asigură metodologic sistemul de învățământ

(2) Ministerul propune sau dispune, după caz, măsuri specifice pentru a regla fluxurile de studenți pe domenii de studii, pentru a stimula accesul tinerilor la studii și în sistemul de învățământ, pentru a atrage fonduri spre sistemul de învățământ, pentru a crește calitatea prestației didactice și nivelul de competență al absolvenților.

(3) Ministerul, în colaborare cu instituțiile de învățământ superior și partenerii sociali corelează oferta educațională a învățământului universitar, pe cicluri, cu cerințele pieței muncii și cu dezvoltarea vieții sociale.

(4) Ministerul exercită aceste atribuții și responsabilități urmărind armonizarea cu cadrul european al calificărilor, satisfacerea cerințelor naționale specifice de calificare, încadrarea în standardele de calitate și în resursele materiale, umane și financiare disponibile.

(5) Ministrul va prezenta anual Parlamentului un raport privind starea sistemului național de învățământ superior și strategia de dezvoltare a acestuia.

III. STATUTUL UNIVERSITĂȚILOR

Art. 12. Înființarea instituțiilor de învățământ superior

(1) Instituțiile de învățământ superior noi se înființează:

- cele de stat, prin hotărâre de guvern

- cele private, comunitare sau profesionale se înființează prin act de fundațiune/statut

Ele nu pot organiza admitere decât după obținerea autorizării programelor de studii.

Instituțiile care nu obțin autorizarea în termenul legal sau care au pierdut autorizarea pentru toate domeniile de studiu intră în reorganizare sau lichidare.

(2) După acreditarea a cel puțin trei programe de studii, instituțiile care au avut numai autorizare provizorie de funcționare se reorganizează prin lege.

(3) Instituțiile de învățământ superior pot folosi denumiri tradiționale ca universitate, institut, colegiu, academie, conservator, școală de înalte studii, ș.a. Utilizarea denumirii de universitate în titlul persoanei juridice este un drept care se acordă prin lege specială exclusiv instituțiilor care acordă calificări academice la nivelul tuturor celor trei cicluri, pentru cel puțin două domenii de studiu acreditate. Utilizarea informală a unor denumiri tradiționale ca “universitate populară”, “universitate de vară” nu este considerată o încălcare a legii.

(4) Atributul “(instituție) de învățământ superior” este un statut protejat de lege și nu poate fi folosit decât de instituțiile care l-au obținut legal. Atributul este echivalent celui de “(instituție) de tip universitar”.

(5) Autorizarea și acreditarea sunt termeni care reflectă regimul programelor de studii și se folosesc numai în legătură cu programele de studii (program autorizat/acreditat).

Art. 13. Misiunea extinsă a Universității

(1) Instituțiile de învățământ superior își pot asuma în mod gradual obiectivele relative la organizarea învățământului, respectiv asumarea calificărilor la nivelul tuturor celor trei cicluri de învățământ sau numai a unora dintre ele.

(2) Instituțiile cu statut de universitate sau care aspiră la acest statut trebuie să își asume misiunea extinsă a universității, adică și:

- formarea postgraduală și continuă
- dezvoltarea cunoașterii prin cercetare științifică și tehnică
- promovarea valorilor culturale, a creației originale și a progresului tehnologic
- promovarea accesului liber, nediscriminatoriu la studii, reducerea inegalităților sociale și culturale
- contribuția activă la dezvoltarea națională și regională
- cooperarea internațională, participarea activă la construcția Spațiului European Comun al Educației Superioare și Cercetării

Art. 14. Autorizarea

(1) Autorizarea este procedura legală care urmează unei evaluări obiective (evaluare colegială sau de terță parte) prin care s-a stabilit că există suficiente motive de încredere că vor putea fi respectate cerințele de calitate impuse programelor de studii.

(2) Autorizarea se acordă instituției pe termen limitat și nu conferă dreptul de a elibera acte de studii care conferă calificări academice.

(3) Autorizarea se acordă pe domenii de studii și pe cicluri de învățământ. Domeniile de studii care pierd autorizarea intră în lichidare sau se desființează.

(4) Organizarea admiterii și începerea efectivă a activităților de învățământ sunt permise numai după obținerea autorizării specifice.

Art. 15. Acreditarea

(1) Acreditarea este procedura legală prin care, în urma unei evaluări obiective (evaluare colegială sau de terță parte) s-a stabilit că activitatea de învățământ în curs satisface exigențele de calitate și le poate menține fără abateri semnificative.

(2) Acreditare dă dreptul instituției de a emite acte de studii recunoscute național (calificări academice).

(3) Acreditare se acordă pe termen limitat, pe domenii de studii și pe cicluri de învățământ.

(4) În absența unei mențiuni exprese, retragerea sau expirarea acreditării retrogradează programul de studii la nivelul autorizării.

Art. 16. Filiale și francize

(1) Procedurile de autorizare și acreditare se aplică opțional și programelor de studii organizate de universități străine sau filiale ale acestora pe teritoriul României, direct sau în franciză.

Art. 17. Evaluarea și ierarhizarea

(1) Managementul instituțiilor de învățământ superior și programele de studii sunt periodic evaluate prin agenții specializate:

- în scopul acordării și/sau menținerii autorizării și acreditării programelor de studii (evaluarea de capabilitate)

- în scopul ierarhizării instituțiilor și programelor (evaluarea de performanță)

(2) În cazul neacordării sau retragerii autorizării sau acreditării, programele de studii și, după caz, instituțiile intră în lichidare după metodologia stabilită de normele care reglementează aceste proceduri.

(3) Instituțiile trebuie să aibă un sistem permanent de evaluare internă a procesului de învățământ și o evidență a documentelor care îl reglementează intern.

(4) Instituțiile trebuie să aibă un sistem funcțional de evaluare internă a calității managementului.

(5) Instituțiile trebuie să aibă un sistem funcțional de evaluare internă a calității activității de cercetare, inclusiv a celei de formare pentru cercetare în ciclurile II și III și a performanței științifice.

(6) Instituțiile pot opta ca aceste evaluare să fie executată și de experți neutri.

(7) Auditul public este un audit extern al gestiunii patrimoniului și fondurilor publice.

Art. 18. Autonomia de organizare și funcționare

(1) Instituțiile de învățământ superior au autonomie de organizare și funcționare, în condițiile legii.

(2) Autonomia universitară dă dreptul comunității academice să-și autoreglementeze misiunea, strategia instituțională, structura, activitățile, organizarea și funcționarea proprie.

(3) Aspectele specifice ale autonomiei universitare se exprimă în Carta universității, aprobată de senatul universitar.

(4) Autonomia universitară se exercită în condițiile angajării răspunderii publice privind gestiunea fondurilor publice și realizarea obiectivelor educaționale asumate, asigurarea calității, respectarea libertății academice și a normelor etice, transparența deciziilor și raportarea publică .

(5) Autonomia universitară reflectă starea de independență supravegheată prin audit public, limitată prin lege și condiționată de autoritatea fondatoare (publică sau privată).

Gradul de autonomie poate varia pe domenii specifice:

- gestiunea bugetului și a patrimoniului imobiliar
- strategia de dezvoltare, de poziționare, de cooperare
- recrutarea personalului și politica de salarizare și stimulare
- oferta de studii și criteriile de selecționare a studenților
- organizarea pedagogică, abordarea didactică,
- organizarea și orientarea cercetării
- evaluarea internă colegială, cu experți sau audit extern

și trebuie să corespundă competențelor disponibile și responsabilităților asumate.

(6) Gradul de autonomie trebuie definit prin Cartă. Elementele care privesc gestiunea patrimoniului, a bugetului, salarizarea se includ și în contractul dintre universitate și Minister.

Art. 19. Patrimoniul

(1) Universitățile au patrimoniu propriu și îl gestionează conform legii

(2) Universitățile publice se înființează la inițiativa și cu resursele stabilite de Guvern;

(3) Universitățile private se înființează la inițiativa și cu resursele unor persoane fizice, grup de persoane fizice, asociații sau fundații, numiți în continuare fondatori.

(4) Fondatorii au dreptul de proprietate asupra bunurilor mobile sau imobile pe care le-au adus la fondarea universității. Bunurile mobile sau imobile dobândite după înființarea și prin activitatea universității, sunt bunuri publice și aparțin universității.

Art. 20. Spațiul universitar

(1) Spațiul universitar este constituit din totalitatea edificiilor, terenurilor, campusurilor universitare, dotărilor de orice fel și cu orice destinație, folosite de instituția de învățământ superior, indiferent de titlul juridic sub care aceasta este îndreptățită să le utilizeze.

(2) Fac excepție de la prevederile alin. (1) spațiile și dotările aferente care aparțin Ministerului Sănătății și ministerelor cu rețea sanitară proprie, în care se desfășoară învățământul medical superior de stat, precum și spațiile care aparțin Ministerului Apărării, în care se desfășoară învățământ militar.

(3) Spațiul universitar este inviolabil. Accesul în spațiul universitar este permis numai în condițiile stabilite prin lege și prin Carta universitară.

Art. 21. Comunitatea academică

(1) Comunitatea academică este formată din personalul cu studii superioare implicat în activitățile de învățământ, cercetare, creație, valorificare tehnologică și publicare a rezultatelor activității, informare și consiliere și din studenți. Criteriul de identificare este aplicabilitatea condițiilor și privilegiilor libertății academice.

(2) Din comunitatea academică fac parte și persoane cărora li s-a conferit calitatea de membru al comunității universitare prin hotărâre a senatului universitar.

(3) Membrii comunității academice sunt beneficiarii libertății academice.

Art. 22. Carta și alte documente interne

(1) Actul care reglementează intern organizarea și funcționarea instituției de învățământ superior este Carta. Carta este expresia asumării responsabile de către comunitatea academică a prevederilor legale și a privilegiilor de autonomie universitară și libertate academică.

(2) Carta universitară reflectă opțiunile majore ale comunității universitare și reglementează activitatea comunității academice în spațiul universitar.

(3) Carta universitară trebuie să se refere, în mod expres la:

- a) modalitățile de desemnare și revocare a mandatelor structurilor și organismelor de conducere ale universității și a oricărui membru al acestora, în conformitate cu legislația în vigoare;
- b) situațiile de conflicte de interese și incompatibilități
- c) condițiile și modul de desfășurare a concursurilor de selecție a personalului didactic, de cercetare, auxiliar și tehnico-administrativ;
- d) modul în care se realizează gestiunea și protecția resurselor universității;
- e) condițiile în care se constituie fondurile proprii și stabilirea în mod independent a destinației acestora și a condițiilor în care sunt utilizate;
- f) condițiile în care se pot încheia contracte cu instituțiile publice și cu alți actori economici în vederea unor programe de cercetare fundamentală și aplicativă sau a creșterii nivelului de calificare a specialiștilor cu studii universitare;
- g) condițiile în care universitatea se poate asocia cu alte universități sau alte organizații pentru îndeplinirea misiunii sale;
- h) modalitățile în care se pot construi, deține și folosi elementele aferente bazei materiale a universității, necesare educației și cercetării științifice;
- i) modalitățile în care se derulează acțiunile de cooperare internațională a universității, încheierea de contracte și participarea la organizațiile europene și internaționale;
- j) modalitățile de colaborare dintre structurile de conducere ale universităților și sindicatele personalului didactic, de cercetare, tehnic și administrativ și cu organizațiile studențești legal constituite.
- k) orice alte aspecte socotite relevante de către senatul universitar, care nu încalcă legislația în vigoare.

(4) Alte documente obligatorii sunt Regulamentul activității profesionale a studenților, Regulamentul activității științifice, Codul etic, Regulamentul de elaborare, aprobare și auditare internă a planurilor de învățământ. Aceste documente trebuie să fie accesibile publicului, permanent, în forma actualizată.

Art. 23. Codul etic

(1) Codul etic al universității se supune metodologiei naționale. Reglementările interne nu pot fi mai permissive.

Art. 24. Crearea altor persoane juridice

- (1) Universitățile pot înființa și administra, singure sau prin asociere, alte persoane juridice pentru a valorifica potențialul propriu profesional, de cunoaștere și cercetare.
- (2) Parteneriatele academice se pot constitui ca persoane juridice noi doar în condițiile legii.

Art. 25. Raportul rectorului și alte documente publice

- (1) Rectorul universității are obligația să prezinte, la finalul fiecărui an, un raport privind starea universității. Raportul este public și va fi transmis oficial ministerului.
- (2) Raportul anual al Rectorului este o componentă a răspunderii publice și constituie o condiție fundamentală pentru accesul la finanțările din bugetul public.
- (3) Instituțiile de învățământ superior sunt obligate să mențină și să actualizeze permanent informația publică pe internet și informația internă pe intranet.
- (4) Informațiile detaliate privind programele de studii sunt publice.

IV. STRUCTURA UNIVERSITĂȚILOR

Art. 26. Structuri specifice și competența de organizare

- (1) Înființarea, reorganizarea, comasarea sau desființarea unităților de structură ale instituției de învățământ superior sunt de competența Senatului.
- (2) Structurile de organizare a personalului didactic sunt catedra și facultatea.
- (3) Structurile de organizare a cercetării sunt laboratoare, centre, institute.
- (4) Studenții sunt organizați în formațiuni de studiu pe programe, cicluri, ani, serii, grupe, ș.a.. Gestiunea școlarității se organizează unitar la nivelul instituției.
- (5) Structurile administrative și tehnice urmează modelul instituțiilor publice, cu asigurarea tuturor funcțiilor relevante.
- (6) La ciclurile II și III se pot organiza structuri mixte de cercetare și învățământ: departamente, școli și institute.
- (7) Structurile cu caracter profesional – edituri, unități de proiectare, centre de consultanță, clinici universitare, centre pentru formarea continuă a resurselor umane, unități de microproducție și prestări servicii, stațiuni experimentale sau alte entități- se organizează ca unități de valorificare a potențialului profesional, corelate cu activitatea de învățământ, cercetare și creație specifică. Unitățile pot funcționa și temporar, pe proiecte.
- (8) Structurile de cercetare și cele profesionale se pot organiza și ca unități distincte de venituri și cheltuieli, având autonomie și statute proprii, aprobate de senat.
- (9) Organizarea unor structuri de sprijin pentru studenți (consiliere psihologică, orientare în carieră, asistență medicală și socială de urgență) este obligatorie.

- (10) Administrarea și managementul activităților de cercetare se organizează distinct.
- (11) Serviciile sociale de cazare (cămin) și masă (cantină) se pot organiza autonom sau se pot externaliza.
- (12) Universitățile pot avea în portofoliu unități de cercetare, biblioteci, edituri, fundații ca persoane juridice distincte. Ele se pot înființa prin hotărâre de guvern sau pot fi preluate prin asociere cu deținătorul acestora.
- (13) Structurile de învățământ nu se pot autonomiza ca persoane juridice distincte în cadrul instituției de învățământ superior și nu pot apărea astfel nici în caz de fuziune sau absorbție.

Art. 27. Facultatea și catedra

- (1) Catedra este o structură de organizarea a cadrelor didactice pe discipline sau grup de discipline.
- (2) Facultatea este structura de organizare a cadrelor didactice pe domeniu sau domenii de studiu.
- (3) Se recomandă ca aceste structuri să fie tipice pentru ciclul I de studiu.

Art. 28. Structuri mixte de învățământ și cercetare

- (1) Departamentul este o structură mixtă, cu personal de cercetare și învățământ.
- (2) Se recomandă această structură pentru ciclul II de studii.
- (3) Școlile doctorale sunt structuri specifice ciclului III.
- (4) În instituțiile cu o semnificativă activitate de cercetare și profesională se pot organiza structuri mixte de formare profesională (ciclurile II și III) și cercetare, de tip institut.

V. ORGANIZAREA STUDIILOR UNIVERSITARE

Art. 25. Structura anului universitar

- (1) Anul universitar începe la 15 septembrie și se termină la 14 septembrie în anul calendaristic următor.
- (2) Anul universitar este divizat în două semestre, fiecare cu durata normată de 19 săptămâni (cu activități didactice 14, fără activități didactice 2, sesiune de examene 3). Între semestre studenții au vacanță. Înainte de încheierea anului se organizează și a treia sesiune de examene.
- (3) Timpul de muncă al studentului normat este de 40 de ore pe săptămână și 1520 de ore pe an (echivalent a 60 credite de studiu pe an).

Art. 26. Sistemul creditelor de studii

- (1) Volumul de muncă pretins unui student, estimat pentru obținerea unei performanțe medii este de 1520 de ore pe an, repartizate pe parcursul a 38 de săptămâni. Volumul de muncă real (individual) poate varia între 1200 și 1800 de ore, în funcție de eficiența învățării și performanța dezirabilă.
- (2) Un an de studiu în ritm normal are alocate prin convenție 60 de credite, repartizate egal pe semestre și proporțional pe discipline. Programele de studii care au un ritm de

studiu mai redus (învățămînt fără frecvență, la distanță, de perfecționare) au alocat un număr anual de credite redus proporțional.

(3) Numărul de credite este un atribut al disciplinei, alocat în planul de învățămînt, care dimensionează bugetul de timp al acesteia. Acest atribut este neseparabil de disciplină. Acest atribut este divizibil numai dacă disciplina este divizată sau divizibilă în unități evaluate distinct.

(4) Ritmul de studiu se evaluează semestrial și anual prin numărul de credite al disciplinelor promovate. Performanța de studiu se calculează ca medie a notelor pe perioada de studiu, ponderată cu creditele.

(5) Credențialele (disciplină, credite, note) sunt imperisabile și pot fi invocate în orice procedură de recunoaștere a studiilor. Ele pot fi anulate doar ca sancțiune pentru fraudă.

(6) Sistemul național (de acumulare și transfer) al creditelor de studii recunoaște definițiile și convențiile Sistemului European de Acumulare și Transfer al Creditelor de Studii, prescurtat ECTS, și este reglementat metodologic de către Minister pentru asigurarea unor practici uniforme la nivel național.

(7) Utilizarea sistemului de credite de studiu este obligatorie pentru toate instituțiile de învățămînt superior și pentru toate programele de studii.

Art. 27. Organizarea studiilor universitare pe cicluri

(1) Ciclurile de referință în sistemul național sunt:

- ciclul I, la absolvirea căruia se acordă titlul de **licențiat** (*engl.* bachelor) și dreptul de a profesa în domeniul și la nivelul pregătirii obținute;

- ciclul II, la absolvirea căruia se acordă titlul de **master** și dreptul de a profesa în domeniul și la nivelul pregătirii obținute;

- ciclul III, la absolvirea căruia se acordă titlul de **doctor** și dreptul de a profesa în domeniul și la nivelul pregătirii obținute.

Aceste cicluri se organizează avînd finalitatea, dimensiunea programelor de studii (exprimată prin credite ECTS) și conținutul armonizate/comparabile cu ciclurile din spațiul european, respectiv *bachelor*, *master* și *doctor*.

(2) Ciclurile sunt succesive și ierarhizate, admiterea la fiecare nivel fiind condiționată de dobîndirea competențelor specifice și absolvirea ciclurilor inferioare.

(3) Accesul în ciclul I este permis după promovarea examenului de bacalaureat.

Accesul în ciclurile II și III este condiționat de absolvirea ciclului de nivel inferior.

La trecerea de la un ciclu la altul este permisă schimbarea domeniului/specializării, dacă titularul deține competențele necesare sau acumulează prin programe individualizate credite care corespund cerințelor de calificare inițială.

Diferențele de domeniu de studiu, specializare sunt de apreciat de instituția organizatoare și nu trebuie să limiteze în principiu accesul la studii dacă există motive de încredere că studentul va satisface exigențele studiului.

(4) Ciclurile I și II se pot organiza și unitar (ciclu nesegmentat), conducînd direct la titlul de master.

(5) Orice alte programe de studii organizate în învățămîntul superior vor fi dimensionate și poziționate ca nivel în raport cu ciclurile de referință.

(6) Programele din categoria formare continuă, perfecționare, postuniversitar vor fi subsecvente unui ciclu de referință specificat.

(7) Programele de studii universitare se finalizează, după caz, cu lucrare de licență, disertație de master sau teză de doctorat.

Art. 28. Cadrul național al calificărilor

(1) Cadrul național al calificărilor din învățământul superior (în continuare, *cadrul național al calificărilor*) cuprinde ansamblul de definiții, descriptori, reguli și proceduri care privesc titlurile și calificările, traseele de pregătire (condiții de admitere și absolvire, durata normală, programele de studii), referința la cadrul european al calificărilor, finalitatea studiilor, drepturile și garanțiile legale.

Art. 29. Programele de studii

(1) Programele de studiu sunt identificate prin domeniul de studii și instituția organizatoare.

(2) Derularea programelor în filiale noi trebuie notificată instanței care a acordat autorizarea sau acreditarea și care va dispune asupra extinderii lor.

(3) Programele de studii trebuie să conducă la competențe recunoscute de mediile profesionale și să fie armonizate/comparabile cu cele similare din Aria Europeană a Învățământului Superior.

(4) Dimensionarea programelor de studii se face prin credite ECTS (sistemul european), astfel:

- ciclul I, licență, 180-240 de credite
- ciclul II masterat, 60- 120 de credite și minim 300 de credite după cumulare cu creditele din ciclul I
- doctorat, 180-270 credite

(5) Această dimensionare reprezintă o *normare a timpului* prescris prin planul de învățământ și prin programele analitice (inclusiv timpul de studiu individual) pentru ansamblul activităților necesare unui student, posedând cunoștințele și abilitățile de învățare normale, pentru a realiza progresele specifice profilului programului de studii.

(6) În numărul de credite normat sunt incluse și activitățile de elaborare a lucrării de licență, dizertației de master, respective tezei de doctorat.

(7) Finanțarea de la bugetul de stat se acordă numai pentru durata normată de studiu.

(8) Profilul programelor de studii reprezintă repartizarea creditelor pe categorii de discipline (variante modulară a programelor de studii) și pe niveluri de avansare a cunoștințelor și trebuie să reflecte corespunzător distribuția competențelor în domeniul de studiu și specializarea pentru care se acordă calificarea. Profilul este principalul element care asigură dubla finalitate a ciclurilor:

- academică - studiile pot fi continuate pe nivelul următor - și
- profesională - studiile corespund cerințelor practicării unor profesii.

(9) Programele de studii sunt descrise prin descriptori: nivel de studii, calificare (domeniu de studiu și titlul acordat), competențe necesare la admitere, conținut (descrieri analitice), rezultatele învățării (*engl.*, outcomes), durata normată și număr de credite.

Art. 30. Planul de învățământ

(1) Planul de învățământ este documentul de planificare a programului de studiu.

(2) El va menționa cerințele preliminare de pregătire (profilul de competențe al candidatului), competențele academice la absolvire (profilul absolventului), conținutul

pregătirii (discipline, credite, volumul activităților didactice, forme de evaluare), durata normală a pregătirii, calificarea acordată la absolvire.

Descrierea profilului absolventului trebuie să se justifice prin competențele dezvoltate de ansamblul disciplinelor.

(3) Planurile de învățământ trebuie să fie descrise modular, astfel încât să permită ajustarea pe parcurs a conținutului la progresul tehnic și resursele noi, materiale și de personal, ale instituției.

(4) Senatul fiecărei instituții de învățământ superior aprobă, cu cel puțin trei luni înainte, calendarul activităților educaționale specifice semestrelor academice de studiu.

Art. 31. Programele analitice

(1) Programa analitică descrie conținutul disciplinei, rezultatele așteptate ale învățării, volumul de ore alocat activităților planificate, inclusiv timpul alocat învățării, formele de evaluare. Volumul activităților trebuie să se încadreze în numărul de credite alocate prin planul de învățământ.

(2) Disciplinele vor conține o proporție semnificativă de aspecte teoretice pentru a asigura învățământului caracterul universitar.

(3) Organizarea activității didactice trebuie să ofere credibilitate privind achiziția competențelor asumate de disciplină.

(4) Între competențele pe care le dezvoltă disciplina se vor menționa distinct cele transferabile și cele legate specific de practica disciplinei.

Art. 32. Admiterea

(1) Prin procedura de admitere se verifică actele de studii anterioare și alte documente care atestă performanța în domeniul de studiu.

(2) Selecția prin examen de cunoștințe este obligatorie pentru admiterea în ciclul unificat I+II și în cazul când numărul candidaților depășește numărul locurilor anunțate.

(3) În celelalte cazuri examenul de cunoștințe se poate organiza opțional cu rol de prognoză a performanțelor candidaților și poate avea orice formă considerată, de către instituție, potrivită acestui scop.

Art. 33. Ritmul de studiu

(1) Ritmul normal de studiu este de 60 de credite pe an la învățământul cu frecvență completă.

(2) Studentul are dreptul să opteze pentru un ritm de studiu redus în următoarele cazuri: lucrează pentru a se întreține, desfășoară activități sportive, artistice, de creație sau cercetare în scopul dezvoltării performanței, are copii în îngrijire, studenta este gravidă, medicul sau psihologul au făcut această recomandare. Pentru a obține dreptul la finanțare în ritmul de studiu, studentul este obligat să înregistreze cererea sa la începutul semestrului, cu excepția cazurilor de forță majoră când notificarea este permisă și imediat după apariția stării care impune această măsură. Instituția poate accepta și alte motive de reducere a ritmului de studiu.

Art. 34. Cicluri unificate

- (1) Ciclurile I și II de studii se pot organiza și unificat, la absolvire acordându-se diploma corespunzătoare (master).
- (2) Nu se exclude posibilitatea organizării pe același domeniu de studii a ciclului unic (comasat) și a ciclurilor I și II, separate. În acest caz planurile de învățământ se elaborează distinct, cu o distribuție diferită între disciplinele teoretice și aplicative.

Art. 35. Ciclul III în învățământul medical

- (1) Rezidențiatul și internatul, specifice învățământului medical, sunt activități de nivelul ciclului III cu finalitate profesională.
- (2) Nu este exclusă organizarea unor forme de pregătire similară și în alte domenii.

Art. 36. Sistemul de evaluare

- (1) Formele de evaluare se vor proiecta pentru a evalua rezultatele învățării, în limitele instruirii acordate.
- (2) Evaluarea cantitativă și calitativă a rezultatelor învățării se face cu note de la 1 la 10. Nota de promovare este 5 și corespunde unor rezultate substanțiale și semnificative, echivalente calificativului suficient. Nota 10 corespunde unor rezultate foarte bune (rezultatul așteptat), care nu trebuie identificate cu rezultatele de excepție și nici cu prestația perfectă. Unele activități se pot evalua și prin calificative.
- (3) Criteriul de corectă normare a exigenței trebuie să fie corelat cu timpul alocat învățării, cu metodele de predare și practică folosite, cu tehnicile de învățare care sunt recomandate și sprijinite.

Art. 37. Accesul direct la evaluare

- (1) Studentul poate solicita accesul direct la evaluarea performanței, atunci când poate justifica dezvoltarea competenței necesare prin studii anterioare care din diverse motive nu au fost recunoscute la admitere, când are rezultate recunoscute la concursuri naționale și internaționale, când a avut o experiență profesională specifică, când a studiat o disciplină similară sau cu un număr de credite mai mic în alt plan de învățământ.
- (2) Studiile anterioare specializate de informatică, pedagogice și tehnologice și altele similare califică posesorul la această procedură dacă în plan aceste discipline au doar ca scop formarea unor competențe generale, transferabile.
Instituția poate stabili prin planul de învățământ examinări directe pentru a stabili realitatea competențelor candidatului când ele sunt necesare atât la admitere, cât și la absolvire, la un nivel similar. Disciplinele sunt planificate numai cu timpul necesar pregătirii examinării și se creditează cu 1 credit. În această situație se află:
 - verificarea competenței lingvistice la limbi străine, dacă nivelul pretins este doar cel necesar lecturii și comunicării generale, nespecifice.
 - verificarea competenței de utilizare a computerului și programelor specifice, ș.a.

Art. 38. Recunoașterea perioadelor de studii

- (1) Competența de recunoaștere a perioadelor de studii efectuate în alte instituții aparține instituției care acordă calificarea.
- (2) Utilizarea Sistemului European de Transfer al Creditelor de Studii ECTS nu poate fi refuzată în relația cu partenerii europeni.
- (3) Recunoașterea se bazează pe proceduri specifice de acceptare, asimilare sau echivalare.

Art. 39. Recunoașterea studiilor anterioare

- (1). Competența de recunoaștere a studiilor anterioare, în scopul continuării studiilor aparține universității care înmatriculează studentul.
- (2) Dacă actul de studii este emis în alt stat, instituția care înmatriculează este în drept să verifice autenticitatea, direct sau prin Minister și este obligată să respecte convențiile internaționale ratificate de România.

Art. 40. Programele de studii recunoscute automat

- (1) Instituțiile care organizează programe de studii a căror recunoaștere în scop profesional beneficiază de facilitatea recunoașterii automate în virtutea unor convenții și acorduri internaționale, inclusiv Directiva 2005/36/CE, vor menține standarde de conținut și calitate corespunzătoare acestora.

Art. 41. Schimbarea planurilor de învățământ

- (1) Planurile de învățământ se pot schimba de către instituțiile de învățământ, fără a pierde acreditarea, în limita a 30 de credite pe an, dar nu mai mult de 90 de credite din planul de învățământ care a fost acreditat.
- (2) Pentru programele de studii autorizate aceste limite sunt reduse la jumătate.

Art. 42. Studiile postgraduale

- (1) Pentru posesorii diplomelor de ciclul I, II și III se organizează activități de formare, perfecționare, profesionalizare denumite generic studii postgraduale (studii postuniversitare în legea anterioară). Activitățile se pot organiza în domeniile și la nivelul ciclului pentru care instituția este acreditată.
- (2) Certificatele eliberate și documentele anexate trebuie să permită identificarea nivelului studiilor, conținutului activității, a notelor și creditelor obținute.
- (3) Studiile postgraduale nu oferă titluri noi, dar pot preciza finalitatea lor în sensul conferirii unor drepturi profesionale specifice în asociere cu diploma de bază.

Art. 43. Programele de studii asociate

- (1) Programele de studii organizate prin asociere între universități conduc la o calificare unică. În cazul în care fiecare instituție eliberează propria diplomă, asocierea trebuie menționată pentru a evita dubla titrare. Asocierea se menționează și când diploma este unică (programe de studii comune sau partajate, doctorat în cotutelă).

- (2) Titularul diplomei duble beneficiază de cumulul drepturilor conferite de fiecare document (dacă ele sunt eliberate în state diferite).
- (3) Efectuarea unei perioade de studii în altă universitate, recunoscută de instituția care eliberează diploma se menționează în suplimentul diplomei.

Art. 44. Programele de studii superioare neuniversitare

- (1) Asociațiile profesionale și alte instituții legal recunoscute pot organiza activități de formare și pregătire profesională la un nivel care continuă calificarea universitară.
- (2) Documentele de calificare au relevanță și circulație în aria de competență și activitate a acestor instituții.

Art. 45. Trasee diferențiale de studiu

- (1) Dacă un student posedă o calificare într-un domeniu din aceeași arie de studiu și la același nivel, el poate obține o nouă calificare, parcurgând numai traseul diferențial dintre cele două programe.
- (2) În suplimentul diplomei se va menționa preluarea traseului comun, cu precizarea disciplinelor și a diplomei anterioare.

Art. 46. Conținutul actelor de studii

- (1) Documentul de studii la absolvirea unui ciclu este diploma. Diploma este un act public a cărui falsificare se pedepsește conform legilor în vigoare.
- (2) Diploma are ca anexă Suplimentul Diplomei, în formatul UNESCO/CE.
- (3) Titlurile academice înscrise în actele de studii reflectă nivelul studiilor și sunt unice la nivelul fiecărui ciclu (licențiat, master, doctor).
- (4) Diploma menționează domeniul de studiu.
- (5) Titlul academic poate fi completat cu un titlu profesional, în domeniile în care el este impus de tradiție. Titlul profesional tradițional poate fi folosit de deținătorul titlului academic, corespunzător domeniului de studiu, chiar dacă el nu a fost în mod explicit menționat pe diplomă.
- (6) Calificarea academică nu este o calificare profesională explicită, ea creează doar un drept generic de acces în profesie care poate fi condiționat și de alte exigențe specifice domeniului profesional.
- (7) Calificarea academică nu acoperă totalitatea competențelor care descriu o calificare profesională specifică. Diferența de competențe se acoperă prin activități de formare, perfecționare, învățare formală și informală, training profesional, ș.a.
- (8) Titlurile profesionale acordate la absolvirea ciclurilor I și II vor evita folosirea unor titluri specifice, dacă este evident că mențiunea este gratuită, profesiile fiind reglementate profesional sau reprezintă funcții de conducere și management. În această situație se află mențiuni ca profesor, avocat, manager, specialist, expert, consultant, terapeut, funcționar public, ș.a. Din acest motiv înscrierea în diplomă a domeniului profesional este regula, iar mențiunea titlului profesional este excepția (atunci când tradiția impune și nu apar confuzii).

Art. 47. Profesii reglementate prin nivelul de studii

(1) În profesiile pentru care este necesară calificarea academică, folosirea titlurilor profesionale în acte oficiale este permisă numai deținătorilor acelor calificări, cu precizarea nivelului acelei calificări.

Art. 48. Profesii reglementate de asociații profesionale

(1) Libera practicare a unor profesii este reglementată de asociații profesionale, sub aspectul respectării unor reguli de bună practică, dar și prin cerințe de pregătire suplimentară, graduală sau continuă, după caz.. Aceste reglementări produc efecte dacă emană de la entități cu atribuții legal recunoscute și nu reprezintă o încălcare a drepturilor legale conferite de diplomă.

Art. 49. Profesii reglementate din domeniul public

(1) În domeniul public accesul la anumite profesii (profesor, cercetător, funcționar public) este reglementat prin statute, condiții de vechime și experiență profesională relevantă.

Art. 50. Drepturi dobândite

(1) Drepturile dobândite, pe baza calificărilor academice, prin legile anterioare sunt imperisabile, cu condiția ca posesorul să nu fi pierdut calificarea printr-o procedură legală. În caz de dubiu asupra echivalențelor de titlu se vor lua în considerare durata studiilor, finalitatea lor și drepturile conferite legal la data absolvirii..

(1) În cazul profesiilor reglementate, modificarea condițiilor de liberă practică nu este considerată o restrângere de drepturi în măsura în care ele se referă exclusiv la cerințe profesionale și la activități profesionale specifice.

Art. 51. Recunoașterea internațională

(1) Recunoașterea internațională a studiilor este asigurată conform Convenției de la Roma și Convenției de la Lisabona, ratificate de România.

(2) Recunoașterea calificărilor, sub aspect profesional, în Uniunea Europeană este asigurată prin asimilarea Directivei 92/51/EEC.

Art. 52. Calificări academice multiple

Menționarea a două limbi străine, a două instrumente muzicale, a două ramuri sportive sau a altor perechi de domenii profesionale înrudite nu reprezintă o calificare academică multiplă. Domeniul de studiu asociat calificării academice este cel comun.

Calificarea academică multiplă (domenii de studiu distincte) poate fi obținută cu o diplomă distinctă, cu facilitatea parcurgerii unui traseu diferențial de studii.

Art. 53. Calificări academice complementare

- (1) Dacă domeniile de studii sunt în mod evident distincte, unul va fi menționat ca principal, conform ponderii sale în plan, iar celălalt complementar. În lipsa mențiunii, ordinea în enumerare face distincție.
- (2) Dacă distincția nu este posibilă domeniul de studiu va fi lărgit ca arie de studiu (științe naturale, științe exacte, științe sociale).
- (3) Calificarea complementară se poate obține și după absolvire, cu facilitatea parcurgerii unui traseu diferențial de studii.
- (4) Se vor evita mențiunile create de confuzii (corect „licențiat în chimie și fizică”, nu „licențiat în chimie – fizică”).

Art. 54. Formarea pentru activitatea didactică

- (1) Absolvenții învățământului superior sunt abilitați pentru activitatea didactică în învățământul gimnazial și liceal dacă au absolvit un master de specialitate (științele educației și asimilate: psihologie, sociologie, asistență socială, filosofie, științele comunicării și relații publice, jurnalism, teologie, științe politice). Obținerea acestei calificări se poate face și după angajare, în maxim 5 ani.
- (2) Sunt scutite de această condiție cadrele didactice care depășeau sau au vechime mai mare de 10 ani în învățământ în anul promulgării legii.
- (3) Taxele de studii sunt suportate de la bugetul de stat pentru personalul didactic în activitate.
- (4) Cadrele didactice cu contract permanent din învățământul superior sunt supuse acelorași condiții.

Art. 54. Masteratul profesional

- (1) Unitățile de învățământ superior pot stabili parteneriate cu agenții economici, asociațiile profesionale sau instituțiile publice pentru realizarea de masterate cu finalitate profesională directă, care să răspundă cerințelor pieții. Minimum 30% din activitățile masteratelor profesionale trebuie susținute de practicieni experți în domeniul respectiv.

Art. 55. Forme de învățământ

- (1) Programele de studii universitare sunt organizate cu frecvență, cu frecvență redusă, la fără frecvență sau la distanță, cu același număr de credite și conduc la diplome universitare echivalente academic.
- (2) Universitățile pot oferi programe de studii, pentru educație continuă, finalizate cu certificate de studii, și activități de cercetare de tip postdoctoral, pe baza reglementărilor senatului universitar.
- (3) Universitățile pot promova programe de studiu on-line și materiale de studiu în format electronic, în cadrul unor programe de pregătire la distanță cu finalitate academică sau profesională.

Art. 56. Registrul Matricol

- (1) Se constituie Registrul Matricol Unic al Universităților din România (RMUR), ca o bază de date electronică în care sunt înregistrați toți studenții din România din universitățile publice sau private acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu.
- (2) Registrele matricole ale universităților devin parte a RMUR, asigurându-se un control riguros al diplomelor.

VI. PERSONALUL DIDACTIC ȘI DE CERCETARE

Art. 57. Activitatea personalului didactic și de cercetare

- (1) Activitatea personalului didactic este reglementată prin legislația specifică: Statutul Personalului Didactic.
- (2) Personalului din universități, încadrat pe funcții de cercetător științific, i se aplică prevederile Statutului personalului de cercetare-dezvoltare.
- (3) Acordarea titlului didactic de profesor universitar se face exclusiv prin raportare la criteriile de performanță stabilite în mod unitar la nivel național, fără concurs. Autoritatea care gestionează metodologia de acordare a titlului este Ministerul.
- (4) Crearea posturilor didactice se face în funcție de strategia de resurse umane a instituției de învățământ, iar ocuparea lor se face prin concurs public și prin contract cu durată determinată. Metodologia-cadru a concursului se stabilește de Minister.
- (5) Specialiștii angajați pentru a preda un curs specific vor fi remunerați exclusiv la plata cu ora. Prin excepție aceștia pot fi angajați fără concurs, pe durata de un an, cu obligația anunțării publice a intenției de angajare.
- (6) Se interzice ocuparea posturilor didactice și de cercetare de către persoane dovedite că au plagiat. Se anulează automat concursul pentru un post didactic ocupat, indiferent când, de către o persoană dovedită că a plagiat. Procedura de investigare a plagiatului se declanșează din dispoziția rectorului, imediat ce au apărut probe publice sau confidentiale și trebuie obligatoriu să se termine printr-un verdict de confirmare sau infirmare.
- (7) Titlurile didactice se anulează după stabilirea verdictului de plagiat.

Art. 58. Evaluarea personalului didactic și de cercetare

- (1) Datele și informațiile privind situația profesională a personalului didactic și de cercetare se consemnează într-o fișă personală de serviciu. Accesul la fișă personală de serviciu este permis numai persoanei în cauză, titularului serviciului de resurse umane și conducătorului instituției de învățământ superior.
- (2) Fișele de post individualizate se încadrează la nivel de catedră și de departament în statutul de funcții al catedrei, respectiv al departamentului. Statul de funcții constituie documentul legal în baza căruia se face salarizarea lunară a fiecărui membru al personalului didactic și de cercetare.
- (3) Rezultatele și performanțele activităților didactice și de cercetare ale personalului didactic și de cercetare dintr-o universitate sunt evaluate periodic, la intervale de maximum trei ani. Această evaluare se face în conformitate cu o metodologie aprobată și aplicată de senatul universității.
- (2) Evaluarea de către studenți a prestației cadrelor didactice este obligatorie.

VII. CONDUCEREA UNIVERSITĂȚILOR

Art. 59. Organele de conducere și administrare

- (1) Instituțiile de învățământ superior sunt conduse și reprezentate legal de Rector.
- (2) Rectorul are drept de dispoziție și este ordonator de credite..
- (3) Structurile administrative, cu excepția celor care privesc administrarea școlărității sunt conduse de un director general administrativ, în subordinea Rectorului.
- (4) Structurile de administrare a școlărității sunt conduse de un secretar-șef, în subordinea Rectorului.
- (5) Senatul este organul reprezentativ al comunității academice și are atribuții în normarea activității instituției, adoptă Carta, alege Rectorul, hotărăște asupra acordării titlurilor didactice și aprobă planurile de învățământ ale instituției. În universitățile mari activitatea Senatului se organizează pe comisii (învățământ, cercetare, promovare personal) care avizează propunerile, plenul Senatului avînd dreptul de a hotărî.
- (6) Conducerea executivă este atributul Biroului Senatului și al Consiliului de Administrație, ambele prezidate de Rector.
- (7) Durata mandatului în funcțiile alese este de 4 ani, cu excepția mandatului studenților reprezentanți în structurile de conducere al căror mandat este de maxim 2 ani.
- (8) Studenții sunt reprezentați în structurile de conducere în proporție de 25 % . Procedura de alegere a studenților trebuie să asigure reprezentativitatea. Pentru asigurarea reprezentativității se recomandă alegeri generale sau pe structuri asociative.
- (9) Metodologia-cadru a alegerilor este elaborată de Minister.

Art. 60. Incompatibilități și restricții privind funcțiile de conducere

- (1) Universitățile sunt instituții publice și pentru a proteja interesul public se introduc restricții și se definesc incompatibilități la ocuparea funcțiilor de conducere executive, prin alegeri.
- (2) Persoana care a exercitat aceeași funcție de conducere două mandate succesive pierde dreptul de a mai candida la o funcție de conducere poziționată la același nivel și în aceeași instituție.
- (3) Mandatul în funcția aleasă încetează la expirarea anului universitar în care persoana a împlinit vârsta legală de pensionare.
- (4) Este interzis cumulul de funcții de conducere pe verticală.
- (5) Sunt incompatibile cu funcțiile de conducere persoanele care prin acces la aceste funcții vor avea ca parteneri în același organ de conducere sau în subordonare directă rude și afini pîna gradul IV de rudenie.
- (5) Incompatibilitățile nu interzic candidatura, dacă ulterior incompatibilitățile sunt rezolvate.
- (6) Persoanele care ocupă o funcție de demnitate publică nu pot exercita niciuna dintre funcțiile de conducere din cadrul universității pe perioada îndeplinirii mandatului de demnitar.

Art. 61. Alegerea și confirmarea Rectorului

- (1) Postul de rector se ocupă prin concurs public. Decizia privind alegerea aparține Senatului, pe baza propunerilor comisiei de concurs.
- (2) Rectorul este confirmat în funcție de Ministru. În caz de incompatibilitate sau indisponibilitate a Rectorului sau la expirarea mandatului și în absența unei acțiuni adecvate a Senatului, Ministrul poate delega atribuțiile acestuia unui membru al Senatului pînă la reconstituirea stării de legalitate.
- (3) Rectorul își desemnează prorectorii, sub rezerva confirmării de către Senat.

Art. 62. Alegerea structurilor de conducere pe nivelele subordonate

- (1) Structurile de conducere la nivelele subordonate se stabilesc conform metodologiei-cadru și Cartei.
- (2) Senatul poate invita direct personalități confirmate pentru a prelua sub mandat conducerea unor unități din structura sa.
- (3) În cazul pozițiilor ocupate prin concurs sau prin alegeri este obligatorie candidatura cu prezentarea unui plan de management sau a unei declarații de strategie a dezvoltării, după caz.

Art. 63. Senatul

- (1) Senatul universității reprezintă comunitatea universitară și este cel mai înalt for de decizie și deliberare cu caracter normativ la nivelul universității.
- (2) Atribuțiile senatului sunt următoarele:
 - a) garantează libertatea academică și autonomia universitară;
 - b) elaborează și adoptă cartea universității;
 - c) aprobă planul strategic de dezvoltare instituțională și planurile operaționale;
 - d) aprobă, la propunerea rectorului, structura, organizarea și funcționarea universității;
 - e) aprobă proiectul de buget și execuția bugetară;
 - f) elaborează și aprobă: codul de asigurare a calității, codul de etică universitară;
 - g) adoptă codul drepturilor și obligațiilor studenților;
 - h) aprobă metodologiile și regulamentele privind organizarea și funcționarea universității;
 - i) stabilește comisia de concurs pentru selecția candidaților la funcția de rector și încheie contractul de management cu rectorul;
 - j) controlează activitatea rectorului și a consiliului de administrație prin comisii specializate;
 - k) aprobă, la propunerea rectorului, componența consiliului de administrație;
 - l) demite rectorul, prorectorii, decanii sau directorul administrativ în baza unor proceduri conforme cu cartea și cu legislația în vigoare;
 - m) aprobă programele de studii;
 - n) aprobă metodologia de concurs și rezultatele concursurilor pentru angajarea personalului didactic și de cercetare și evaluează periodic resursa umană;
 - o) aprobă, la propunerea rectorului, sancționarea personalului cu performanțe profesionale slabe, în baza unei metodologii proprii și a legislației în vigoare;
 - p) îndeplinește alte atribuții, conform cartei.

(3) Componenta senatului este stabilită prin cartă universităţii, astfel încât să se asigure eficienţa decizională şi reprezentativitatea comunităţii academice.

(4) Durata mandatului unui membru al senatului este de 4 ani, reînnoibil succesiv de maximum două ori. Mandatul senatului este de 4 ani.

(5) Senatul poate fi convocat de rector, de preşedintele senatului universitar sau la cererea a cel puţin o treime dintre membrii senatului.

Art. 64. Statutul Rectorului

(1) Rectorul reprezintă legal universitatea în relaţiile cu terţi şi realizează conducerea executivă a universităţii. Rectorul este ordonatorul de credite al universităţii.

(2) Rectorul are următoarele atribuţii:

- a) realizează managementul şi conducerea operativă a universităţii;
- b) negociază şi semnează contractul instituţional cu Ministerul Educaţiei, Cercetării şi Inovării;
- c) încheie contractul de management cu senatul universităţii;
- d) propune spre aprobare senatului structura şi reglementările de funcţionare ale universităţii;
- e) propune spre aprobare senatului proiectul de buget şi raportul privind execuţia bugetară;
- f) prezintă senatului, la începutul fiecărui an universitar trei rapoarte referitoare la: starea generală a universităţii, asigurarea calităţii şi respectarea eticii universitare. Senatul validează rapoartele sus menţionate, în baza referatelor realizate de comisiile sale de specialitate. Aceste documente sunt publice;
- g) numeşte prorectorii, directorul departamentului administrativ şi decanii, dintre propunerile înaintate de consiliile facultăţilor, şi conduce consiliul de administraţie;
- h) răspunde de selecţia, angajarea, evaluarea periodică, formarea, motivarea şi încetarea relaţiilor contractuale de muncă ale personalului din universitate;
- i) îndeplineşte alte atribuţii stabilite de senat, în conformitate cu contractul de management, cartă universităţii şi legislaţia în vigoare.

(3) Rectorul este desemnat de senat şi confirmat de . Ministru.

(4) În condiţiile în care rectorul aduce prejudicii grave învăţământului superior, Ministrul se poate adresa senatului cu solicitarea de demitere a rectorului sau poate suspenda temporar rectorul, dar nu mai mult de 3 luni. Până la soluţionarea cazului, preşedintele Senatului preia toate prerogativele Rectorului în raport cu Ministrul.

(5) Durata unui mandat de rector este de 4 ani, cu posibilitatea de prelungire sau de reînnoire, în conformitate cu contractul de management, cartă universităţii şi legislaţia în vigoare.

(6) Prorectorii sunt desemnaţi şi pot fi revocaţi de către rector. Atribuţiile prorectorilor, numărul şi durata mandatelor acestora e stabilit prin cartă.

Art. 65. Consiliul de Administraţie

(1) Consiliul de administraţie realizează managementul operaţional al tuturor activităţilor din cadrul universităţii.

(2) Atribuţiile consiliului de administraţie sunt stabilite prin cartă universităţii, în conformitate cu legislaţia în vigoare.

(3) Mandatul consiliului de administrație este de 4 ani.

Art. 66. Participarea studenților la decizie

(1) Studenții participă activ la luarea deciziilor, atât în organismele executive, cât și în cele deliberative și decizionale. Ponderea studenților în consiliul facultății sau în Senat nu poate fi mai mică de 25% din totalul membrilor acestor organisme.

(2) La nivelul facultății se înființează funcția de cancelar al studenților, iar la nivelul universității, funcția de cancelar general al studenților. Aceste funcții se ocupă pe bază de alegeri în cadrul organizațiilor studențești, la nivel de facultate, respectiv universitate. Durata unui astfel de mandat este de maximum doi ani. Funcțiile de cancelar, respectiv cancelar general al studenților pot fi exercitate de studenții din ciclul de masterat sau doctorat și vor fi remunerate corespunzător, având același statut ca și pozițiile de prodecan, respectiv prorector.

(3) Cancelarul general și cancelarii studenților prezintă, la începutul fiecărui an universitar, câte un raport referitor la asigurarea calității și respectarea eticii universitare la nivel de universitate, respectiv facultate. Aceste rapoarte exprimă punctul de vedere al studenților privind calitatea și etica universitară, sunt adoptate de senat, respectiv consiliul facultății și devin publice.

(4) Universitățile sunt obligate să asigure prezența studenților în comisiile de asigurare a calității, de etică, precum și în orice comisie care vizează interesele studențești.

VIII. FINANȚAREA ȘI PATRIMONIUL UNIVERSITĂȚILOR

Art. 67. Regimul de finanțare

(1) Regimul de finanțare a instituțiilor de învățământ superior, al alocațiilor și creditelor acordate studenților se stabilește prin hotărâre a guvernului, pe baza metodologiei propuse de Minister.

Art. 68. Contractul instituțional

(1) Finanțarea universităților se face în baza unui contract instituțional încheiat între Minister și universități. Contractele instituționale se fac publice din momentul semnării lor.

Art. 69. Regimul patrimoniului

(1) Universitățile de stat sau private au patrimoniu propriu și îl gestionează conform legii. Patrimoniul universităților reprezintă totalitatea drepturilor și obligațiilor cu valoare economică care au ca obiect bunuri mobile și imobile, corporale și necorporale, pe care le dețin cu titlu legal la data intrării în vigoare a prezentei legi, precum și cele dobândite sau redobândite ulterior.

- (2) Drepturile pe care le au universitățile asupra bunurilor din patrimoniul propriu pot fi drepturi reale după caz, drept de proprietate sau dezmembrăminte ale acestuia (uz, uzufruct, servitute, suprafață etc.) potrivit dispozițiilor din codul civil, drept de folosință dobândit prin închiriere, concesiune, comodat etc. ori drept de administrare, în condițiile legii.
- (3) În patrimoniul universităților pot exista și drepturi de creață izvorâte din contracte, convenți sau hotărâri judecătorești.
- (4) Universitățile de stat pot avea în patrimoniu bunuri mobile și imobile din domeniul public sau din domeniul privat al statului.
- (5) Drepturile subiective ale universităților asupra bunurilor din domeniul public al statului pot fi drepturi de administrare, de folosință, de concesiune ori de închiriere, în condițiile legii.
- (6) Prin hotărâre a Guvernului, bunurile din domeniul public al statului pot fi trecute în domeniul privat al statului și transmise în proprietate universităților de stat, în condițiile legii.
- (7) Universitățile de stat au drept de proprietate asupra bunurilor din domeniul privat al statului, existente în patrimoniul lor la data intrării în vigoare a prezentei legi, asupra celor dobândite sau redobândite de acestea ulterior, precum și asupra bunurilor dobândite din veniturile și sursele proprii de finanțare.
- (8) Dreptul de proprietate al universităților de stat asupra bunurilor prevăzute la alineatul precedent este un drept exclusiv, exercitându-se în condițiile prevăzute de Carta universitară, cu respectarea dispozițiilor dreptului comun.
- (9) Dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile, precum și alte drepturi reale ale universităților de stat sunt supuse procedurii publicității imobiliare prevăzute de legislația specială în materie.
- (10) În cazul desființării unei universități de stat, bunurile aflate în proprietate, rămase în urma lichidării, trec în proprietatea privată a statului.
- (11) Patrimoniul universităților private se constituie din bunuri mobile și imobile, corporale și necorporale, aduse de fondator, din veniturile obținute din surse proprii, taxe, finanțări publice sau private, sponsorizări, donații etc.
- (11) Universitățile private sunt titulare ale dreptului de proprietate ori ale altor drepturi reale pe care le exercită asupra patrimoniului, în condițiile legii.
- (13) În cazul desființării universității private, bunurile aduse de fondatori la constituire ori în timpul funcționării, rămase în urma lichidării, se restituie acestora fie în natură, fie în echivalent bănesc, în condițiile prevăzute prin carta universitară. Bunurile dobândite după înființare sunt considerate bunuri publice.
- (14) Bunurile dobândite de universitate, cu orice titlu, se transmit fondatorilor, dacă desfășoară activități similare cu cele ale universității desființate sau altor instituții de drept public sau privat, din același domeniu de activitate.
- (15) Deciziile privitoare la aspectele de natură patrimonială se adoptă de către senat, cu minimum 2/3 din numărul total al membrilor săi.

IX. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Art. 70.

- (1) Titlurile și calificările obținute la absolvirea învățământului de scurtă durată (colegiu) și lungă durată (facultate), conform Legii învățământului nr. 84/1995 și conform legislației anterioare acestei legi sunt *recunoscute* ca având aceeași finalitate ca

titlurile acordate la absolvirea ciclului I, respectiv la absolvirea ciclului II, după prezenta lege și toate drepturile legale, valorificate sau nu de titulari pînă în prezent, se mențin.

(2) Licența obținută conform Legii nr. 84/1995 și legilor anterioare este echivalentă, sub aspectul drepturilor profesionale, titlului de master în sensul Legii nr. 288/2004 și prezentei legi, astfel:

- fără condiții pentru studiile a căror durată a fost de 5 ani sau mai mare (studii tehnice, medicină, farmacie, arhitectură, ș.a.),
- fără condiții pentru studiile a căror durată a fost de 4 ani, dacă au fost completate cu studii de specializare (anterior Legii nr. 84/1995), studii postuniversitare aprofundate sau master (conform Legii nr. 84/1995),
- după 5 ani de activitate profesională în domeniul de calificare, dacă studiile au avut durată de 4 ani

În primele două cazuri utilizarea titlului de master în activitățile profesionale este permisă.

(3) Titlul de licențiat și titlurile asimilate –inginer, medic doctor – dobîndite conform legislației anterioare, după intrarea în vigoare a prezentei legi și prin efectul acesteia, sunt echivalente titlului de master.

(4) Diploma de absolvire a învățămîntului de scurtă durată (3 ani sau 2 ani pentru colegiile de institutori pentru absolvenții liceelor pedagogice) obținută conform Legii nr. 84/1995 și legii anterioare) este echivalentă diplomei de licență reglementate de Legea nr. 288/2004 și de prezenta lege.

(5) Durata de referință este cea pentru învățămîntul cu frecvență completă (la zi).

Art. 71

(1) Senatele universitare sunt obligate ca, în termen de 1 an de la intrarea în vigoare a prezentei legi, să definitiveze noua cartă, regulamentele și metodologiile de organizare și funcționare a universităților în conformitate cu prezenta lege.

Art. 72

(1) Clasificarea Ocupațiilor din România (COR) se va pune în acord cu noile structuri ale studiilor universitare.

Art. 73

(1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 30 de zile de la publicarea ei în Monitorul Oficial al României. La data intrării în vigoare a legii, se abrogă prevederile din Legea Învățămîntului nr. 84 din 24 iulie 1995, cu modificările ulterioare, relative la învățămîntul superior, Legea organizării studiilor universitare nr. 288/2004, cu modificările ulterioare precum și orice alte dispoziții contrare prezentei legi.

(2) În termen de 120 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Ministerul va prezenta propunerile de punere în aplicare prin acte normative subsecvente legii, inclusiv modificarea celor existente.